

Handläggare
Kristofer Wallin
Telefon: 08-50833621

Till
Utbildningsnämnden
2013-08-22

Föreläggande förenat med vite gällande Förskolan Olympen AB, Förskolan Olympen Telefonplan

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande:

Förelägganden med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen

Föreläggande förenat med vite

1. Utbildningsnämnden förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen huvudmannen Förskolan Olympen AB (org.nr. 556418-7309) att vid vite av 300 000 kronor senast den 31 december avhjälpa förskolans brister i enlighet med detta beslut punkt 1 – 7 nedan.
 - 1.1. Huvudmannen ska med stabilitet och varaktighet se till att barn ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (3 kap. 3 § skollagen).
 - 1.2. Huvudmannen ska uppfylla skollagens krav gällande förskolechef (2 kap. 9-11 §§ skollagen). Huvudmannen ska se till att
 - a. en förskolechef finns för förskolan som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt (2 kap. 11 § skollagen),
 - b. förskolechefen har ett sådant mandat och ansvar som ska tillfalla en förskolechef (2 kap. 10 § skollagen),
 - c. förskolechefen har förutsättningar att leda och samordna utbildningen och kan verka för att utbildningen utvecklas (2 kap. 9 § skollagen).

d. det finns en tydlig dokumentation för vad som gäller för ställföreträdande förskolechef och vad som ingår i uppdraget som avdelningsansvariga om sådana utses (2 kap. 10 § skollagen).

1.3. Huvudmannen ska höja andelen förskollärare för att säkerställa att barn får en likvärdig utbildning och att barn ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (1 kap. 9 § och 3 kap. 3 § skollagen).

1.4. Huvudmannen ska se till att barngrupperna har en lämplig sammansättning så att skollagens mål kan uppfyllas (3 kap. 3 §, 8 kap. 2 och 8 §§ skollagen).

1.5. Huvudmannen ska se till att det kontinuerligt i förskolan finns tillräckligt med personal så att barns säkerhet och rätt till utbildning av hög kvalitet inte äventyras.

1.6. Huvudmannen ska följa bestämmelserna om registerkontroll av personal (2 kap. 31 – 33 §§ skollagen och Stockholms stads riktlinjer för fristående förskolor, avsnitt 3.4).

1.7. Huvudmannen ska se till att barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver (8 kap. 9 § skollagen).

Om huvudmannen inte följer ovanstående beslut kan utbildningsnämnden ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vite. Detta kommer att prövas efter uppföljande granskning av förskolan.

Ovanstående beslut kan överklagas i enlighet med bifogad blankett.

Övrigt föreläggande

1. För nedanstående brist som gäller instabilitet i förskolans personalorganisation kommer nämnden att bedöma om huvudmannen följt nämndens beslut genom kontinuerliga kontroller hösten 2013 och våren 2014. Slutlig kontroll och

bedömning i denna fråga kommer att göras efter den 1 oktober 2014.

2.1. I enlighet med 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att se till att förskolans personalorganisation har en stabilitet som medger att barn kontinuerligt ges den ledning och stimulans de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål och att barn erbjuds en trygg omsorg i en god miljö (3 kap. 3 § och 8 kap. 2 och 8 §§ skollagen).

Anmärkningar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen

3. Enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldelas huvudmannen en anmärkning på grund av att förskolan inte i tillräcklig utsträckning uppfyller kraven i skollagen och förskolans läroplan när det gäller systematiskt kvalitetsarbete.
 - a. Huvudmannen ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen (4 kap. 3 § skollagen).
 - b. Huvudmannen ska se till att det på förskolan genomförs ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med 4 kapitlet skollagen.
 - c. Bristerna i förskolans systematiska kvalitetsarbete ska vara helt avhjälpda den 30 augusti 2014.

4. Enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldelas huvudmannen en anmärkning med anledning av att förskolans pedagogiska arbete och miljö inte fullt ut uppfyller skollagens kvalitetskrav.
 - a. Huvudmannen ska utforma den pedagogiska miljön så att syftet med utbildningen kan uppfyllas (2 kap. 35 § och 8 kap. 2 och 8 §§ skollagen).
 - a. Förskolans pedagogiska arbete och pedagogiska miljö ska utformas så att barn ges det inflytande som avses i 4 kap. 4, 9 och 13 §§ skollagen.

5. Samtliga ovanstående beslut gäller omedelbart.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden fattade den 10 maj 2012 ett tillsynsbeslut där huvudmannen ålades att åtgärda de brister som uppmärksammats i huvudmannens förskola. Detta beslut har följts upp under våren 2013. Förvaltningens uppföljning visar att huvudmannen fortfarande bedriver sin förskola med allvarliga brister.

Förvaltningen har samtidigt genomfört två tillsynsutredningar med anledning av två anmälningar som inkommit under våren 2013. Vad som hittills har framkommit i dessa tillsynsutredningar redovisas i detta beslut. Utredningarna visar att huvudmannen inte bedriver sin förskola i enlighet med gällande författningar.

Bristerna i huvudmannens förskola är allvarliga.

Allvaret i detta beslut förstärks av att nämnden i tidigare tillsynsärenden på grund av brister i andra av huvudmannens förskolor lämnat påpekanden och även tillsynsbeslut riktade mot huvudmannen och att dessa, trots tillsynsbeslut, inte avhjälpes.

Nämndens sammanfattande bedömning blir därför att delar av föreliggande beslut ska förenas med vite.

Utbildningsförvaltningen gör i detta ärende en helhetsbedömning av huvudmannens förskolas brister. Förvaltningen föreslår därför att nämnden fattar ett samlat beslut som även inkluderar beslut om föreläggande som inte är förenat med vite samt beslut om anmärkning, trots att dessa beslut kan fattas på delegation av tjänsteman.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på tillhandahållaravdelningen på utbildningsförvaltningen.

Bakgrund

Huvudmannens godkännanden

Förskolan Olympen AB, org nr. 556418-7309, bedriver sedan den 15 augusti 2010 förskolan Olympen Telefonplan på Tellusborgsvägen 96, Hägersten. Enligt godkännandet har förskolan 120 platser (dnr 10-453/1874).

Huvudmannen har även godkännanden att bedriva följande förskolor:

Förskolan Olympen Långbro Park på adress Stora Mans väg 11 B, Fruängen med 139 platser. Godkännandet gäller från den 1 augusti 2008.

Förskolan Olympen Svea Torn på Jungfrugatan 51-53, Östermalm med 74 platser. Godkännandet gäller från februari 2006 (reviderat godkännande den 1 januari 2011, dnr 10-453/1876).

Förskolan Olympen Ruddammen på Stickelbärsvägen 3B, Östermalm sedan 1994. Nuvarande godkännande medger 72 platser (dnr 05-453/153)

Förskolan Olympen Älvsjö Gård på Älvsjö Gårds väg 3-9 med 60 platser. Godkännandet gäller från den 1 mars 2011.

Aktuella tillsynsbeslut i huvudmannens övriga förskolor

Huvudmannens samtliga förskolor är föremål för tillsynsutredningar med anledning av brister som uppmärksammats. Förvaltningen genomför för närvarande en uppföljning av de tillsynsbeslut som tidigare fattats.

Uppföljande tillsynsbeslut för varje enskild förskola kommer att fattas under augusti 2013 (Förskolan Olympen Långbro Park dnr 11-453/8704, Förskolan Olympen Ruddammen dnr 11-453/8939, Förskolan Olympen Älvsjö Gård dnr 12-453/5129 och förskolan Olympen Svea Torn dnr 13-453/1823).

Generellt gäller att ett tillsynsbeslut som nämnden fattar gäller enskilda förskolor/adresser och de förhållanden som uppmärksammas där.

Nämndens tillsynsbeslut är dock ställt till huvudmannen och ska därför uppfattas som ett direktiv för hur huvudmannen ska bedriva den utbildning huvudmannen ansvarar för inom nämndens tillsynsområde. Nämnden förutsätter därför att när ett tillsynsbeslut lämnas till en huvudman ska huvudmannen säkerställa att inte samma, eller likvärdiga, brister som påtalats i ett tillsynsbeslut finns i huvudmannens övriga förskolor som ligger inom utbildningsnämndens tillsynsområde.

Ett beslut om föreläggande enligt 26 kapitlet skollagen ska också ytterst ses som ett ifrågasättande av en huvudmans förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. En huvudman ska därför alltid noggrant pröva om nämndens beslut kan få allmängiltiga konsekvenser för huvudmannens sätt att driva sin utbildning.

Nämnden har uppmärksammat att flera likvärdiga brister finns i huvudmannens förskolor. En mycket allvarlig brist i flera av huvudmannens förskolor är en hög personalomsättning som i ett fall kan betecknas som kontinuerlig. Nämnden har också i några förskolor uppmärksammat allvarliga brister gällande låg andel förskollärare, brister i arbetet med barn i behov av särskilt stöd, stora barngrupper i vissa åldersgrupper och att det i dessa grupper är ett högt antal barn per anställd.

Förskolan Olympen Telefonplan har varit föremål för följande tillsynsutredningar:

1. 10 maj 2012 (dnr 11-453/9312)

En tillsynsinspektion den 4 oktober 2011 visade att förskolan bedrevs med brister. Nämnden meddelade därför i sitt tillsynsbeslut den 10 maj 2012 två förelägganden och sex anmärkningar. De enskilda besluten redovisas nedan under rubriken ”Uppföljande tillsynsinspektion den 12 mars 2013”.

2. Anmälan från förälder, mars 2013 (dnr 13-453/1390)

Föräldern är kritisk mot förskolans ledning och verksamhetens samverkan med föräldrar. Föräldern ställer även frågor om bl.a. personals språkkunskaper i svenska, det pedagogiska arbetet på förskolan och förskolans vikariesystem. I förskolan har enligt

föräldern ett sorts ”belöningsystem” praktiserats i förhållande till de barn ”som sköter sig”.

Förvaltningen har den 17 april 2013 uppmanat huvudmannen att lämna in ett yttrande med anledning av anmälan. Huvudmannens yttrande lämnades in den 16 maj 2013. Ärendet hanteras i fortsättningen i detta ärende. Anmälan och huvudmannens yttrande behandlas nedan under rubrikerna ”Anmälningar gällande förskolan 2013” och ”Förvaltningens samlade bedömning”

3. Anmälan från förälder, mars 2013. Ärendet sekretessbelagt med hänsyn till enskilt barn. (dnr 13-453/2086)

Föräldern anser att ett enskilt barn inte får det stöd barnet behöver. Föräldern beskriver att personal på barnets avdelning tycker att barnet behöver extra stöd. Några särskilda åtgärder har inte satts in. Föräldern har sökt kontakt med förskolans ledning men inte lyckats.

Förvaltningen har den 17 april 2013, i samma brev som gällde ärende 13-453/1390, bett huvudmannen om ett yttrande i ärendet. Huvudmannen har inte lämnat in några synpunkter i ärendet.

Huvudmannen har dock lämnat in en ansökan om extra verksamhetsstöd (tilläggsbelopp) för barnet den 14 maj 2013. Ansökan var ofullständig varför förvaltningen den 3 juli 2013 beslutat avslå denna ansökan.

Ärendet kommer att utredas vidare i särskild ordning men förvaltningen lämnar vissa bedömningar redan i detta ärende nedan under rubrikerna ”Anmälningar gällande förskolan 2013” och ”Förvaltningens sammanfattande bedömning”.

Uppföljande tillsynsinspektion den 12 mars 2013

Tillsynsinspektionen den 12 mars 2013 som redovisas nedan är en uppföljning av det tillsynsbeslut som fattades den 10 maj 2012. En inspektionsrapport beträffande de förhållanden som gällde vid tillsynsinspektionen kommunicerades huvudmannen den 23 april 2013 och huvudmannens yttrande över denna lämnades till förvaltningen den 24 maj 2013.

Inspektionsrapporten är inarbetad i detta tjänsteutlåtande. Den redovisas även som bilaga.

Nedan redovisas nämndens enskilda beslutspunkter den 10 maj 2012, tillsynsinspektionens bedömning av huvudmannens åtgärder och huvudmannens yttrande. Ärendet avslutas med en samlad bedömning.

Föreläggande 1

Beslut den 10 maj 2012

1. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att följa skollagens bestämmelser i 2 kap 9 – 11 §§ skollagen.
 - a. Huvudmannen ska se till att en förskolechef finns i tillräcklig omfattning för att möjliggöra att förskolechefens uppdrag och ansvar kan utföras i förskolan. Bristen ska senast vara avhjälpd den 1 september 2012.
 - b. Huvudmannen ska se till att ansvar och befogenheter för förskolans ledningsstruktur på alla nivåer finns dokumenterad.

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

Huvudmannen har den 19 mars 2013 lämnat in ett anställningsavtal för förskolans förskolechef och en delegationsordning mellan förskolechef och biträdande förskolechef .

Nuvarande förskolechef tillika rektor anställdes den 7 september 2012. Hennes ansvarsområde är att vara förskolechef för två av huvudmannens förskolor; Olympen Telefonplan (121 barn och 25 personal) och Olympen Långbro Park (96 barn och 17 personal) samt rektor för grundskolan Olympen Långbro Park (48 elever och 7 personal).

På förskolan Olympen Långbro Park finns ett delegationssystem med avdelningsansvariga och på förskolan Olympen Telefonplan finns en platsansvarig person som benämns ”biträdande förskolechef”.

Det finns vid den uppföljande tillsynsinspektionen ingen dokumenterad ansvarsfördelning från huvudmannens sida av hur mycket ledningstid respektive verksamhet tar i anspråk av förskolechefens tillika rektorns heltidstjänst. Förskolechefen själv var osäker på hur hon fördelar sin tid mellan verksamheterna, eftersom det i dagsläget är de olika verksamheternas behov som styr, dock har hon sitt kontor på Olympen Långbro Park och beskrev det som sin bas.

Vid tillfället för den uppföljande tillsynsinspektionen beskrev förskolechefen att hon under sin första tid som chef lagt mest tid i förskolan och grundskolan Olympen Långbro Park då hon bedömt det som prioriterat. Förskolan Olympen Telefonplan har en inarbetad platsansvarig person, ”biträdande förskolechef” som förskolechefen arbetat via den första tiden.

Förskolechefens plan är att nu mer successivt ta del av det inre arbetet vid förskolan Olympen Telefonplan. En dokumenterad delegation av ansvar mellan förskolechef och förskolans ”biträdande förskolechef” delgavs under pågående uppföljande tillsynsinspektion. Det beskrevs även muntligt rutiner och möten för hur återkoppling och uppföljning av det som delegerats skulle ske.

Vid samtal med personalen på förskolan under uppföljande tillsynsinspektion framgick att de relaterar till den ”biträdande förskolechefen”/platsansvarige som sin närmsta chef.

Bedömning efter genomförd inspektion

Förvaltningen kan genom uppgifterna i huvudmannens inlämnade *Egenkontroll* konstatera att förskolan har haft tre olika förskolechefer sedan augusti 2010 då förskolan startade.

Förskolans förskolechef har prioriterat förskolan och grundskolan i Långbro Park (se även ärende gällande förskolan Långbro Park, dnr 11-453/8704).

Den arbetsorganisation som förskolechefen beskrev vid förvaltningens uppföljande tillsynsinspektion är oklar och otydlig både vad gäller hur chefsarbetet fördelas mellan de olika verksamheterna som förskolechefen ansvarar för och hur ansvar och arbetsuppgifter delegeras.

Huvudmannen har därmed inte sett till att det på förskolan Olympen Telefonplan funnits en förskolechef med tillräckliga organisatoriska förutsättningar för att möjliggöra att förskolechefens uppdrag och ansvar skulle kunna utföras.

Den dokumenterade delegation av ansvar mellan förskolechef och förskolans platsansvarige/”biträdande förskolechef” som delgavs förvaltningen under pågående uppföljande tillsynsinspektion bedömdes ännu inte som omsatt i praktiken och var inte verifierad med anställningsavtal för biträdande förskolechef.

Huvudmannens yttrande den 24 maj 2013

Huvudmannen har diskuterat en omorganisation för alla huvudmannens förskolor så att varje förskola får en egen förskolechef. När detta ska genomföras framgår inte av huvudmannens yttrande.

Förvaltningens bedömning efter inlämnat yttrande

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en förskoleenhet ledas och samordnas av en förskolechef. Förskolechefen ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Förskolechefen har ansvar för att besluta om sin enhets inre organisation. Dessutom ansvarar förskolechefen för det systematiska kvalitetsarbetet, formerna för barns inflytande, föräldramedverkan samt kompetensutveckling för personalen.

Enligt regeringens proposition 2009/10:165 får det inte råda någon oklarhet om vem som har det övergripande ansvar som regleras i skollagen, läroplanen och övriga författningar. Ledningsansvaret får därför inte delas av flera. Det måste vara helt klart för alla berörda vem som har ansvaret för de beslut som enligt skollagen ska fattas av förskolechefen eller av den som beslutanderätten med stöd av skollagen har överlåtit till (prop. sid 251).

Enligt 2 kap. 10 § skollagen kan förskolechefen uppdra åt anställd eller uppdragstagare vid förskolan som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och besluta i frågor som t.ex. gäller förskolans inre organisation. Delegation enligt denna bestämmelse gäller inte delegation av ”ansvar” utan enbart ”uppgifter”.

I den anmälan som lämnades in till förvaltningen där en förälder framför kritik av huvudmannens bristande stöd till ett enskilt barn framför föräldern också kritik av svårigheten att få kontakt med ansvarig på förskolan. Huvudmannen har inte lämnat något yttrande i detta ärende.

Föräldrarnas kritik utgår från föräldrarnas uppfattning av att inte få kontakt med ansvariga på förskolan. Med hänvisning till de oklarheter som råder när det gäller förskolans ledning bedömer förvaltningen föräldrarnas kritik till denna del som trovärdig.

Förvaltningen har den 14 maj 2013 mottagit en ansökan från en representant för huvudmannen om extra verksamhetsstöd (tilläggsbelopp) för det enskilda barnet. Det är oklart vem som

gjort ansökan. Ansökan saknar en bifogad handlingsplan med underskrift av förälder och är i övrigt mycket knapphändig.

Huvudmannens och förskolans hantering av det enskilda ärendet kommer att utredas i särskild ordning. Förvaltningen bedömer dock utifrån de uppgifter som inkommit att det aktuella barnet är ett barn som ingår i målgruppen som anges i 8 kapitlet 9 § skollagen. I det generella bidrag som utgår för varje barn ingår även ersättning för stöd enligt 8 kapitlet 9 § skollagen. Det är först när ett barn har ett omfattande behov av särskilt stöd som tilläggsbelopp enligt 8 kapitlet 23 § skollagen kan bli aktuellt.

Bristerna i den inlämnade ansökan bekräftar förvaltningens bedömning att förskolan har ett allvarligt problem med förskolechefens otillräckliga organisatoriska förutsättningar.

Huvudmannen har ansvar för att skapa stabilitet, tydlighet och i övrigt ge rimliga förutsättningar för att en förskolechef ska kunna fullfölja sitt uppdrag enligt skollagen och förordningar. Huvudmannen har inte uppfyllt detta krav och har heller inte tydliggjort ansvar och befogenheter för förskolans ledningsstruktur på alla nivåer enligt föreläggandets krav.

Huvudmannen har därmed inte undanröjt förskolans brist. Förvaltningen anser att denna brist är allvarlig.

Föreläggande 2

Beslut den 10 maj 2012

2. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att följa bestämmelserna i 2 kap. 31 – 33 §§ skollagen gällande registerkontroll av personal.

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

Vid uppföljande tillsynsinspektion konstaterades att blanketten som lämnats till förvaltningen för *Egenkontroll* gällande uppgifter på förskolan den 1 oktober 2012 inte var korrekt ifylld varför en ny redovisning har lämnats. Även en personalredovisning gällande förhållandena den 12 mars 2013 lämnades vid den uppföljande tillsynsinspektionen.

I de båda nya redovisningarna framgår att fyra anställningar gjorda under 2011 och en anställning 2012 har genomförts där registerutdraget är daterat efter anställningsdatum.

Bedömning efter genomförd inspektion

Huvudmannen har inte iakttagit sina skyldigheter gällande registerkontroll av personal och inte heller klargjort hur bestämmelserna i 2 kap. 31 – 33 §§ skollagen gällande registerkontroll av personal ska efterlevas vid rekrytering.

Utbildningsförvaltningen kan konstatera att huvudmannen inte har avhjälpt tidigare identifierad brist.

Huvudmannens yttrande

Huvudmannen ser allvarligt på att registerkontrollen genomförts felaktigt och har vidtagit åtgärder för att det inte ska upprepas.

Förvaltningens bedömning efter inlämnat yttrande

Förvaltningens utredning visat att huvudmannen, trots ett flertal påpekanden och beslut i tidigare tillsynsärenden som gällt huvudmannens förskolor, ännu inte iakttar sina skyldigheter gällande registerkontroll av personal.

Förvaltningen anser att denna brist är allvarlig.

Anmärkning 1

Beslut den 10 maj

3. Enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldelas huvudmannen en anmärkning med anledning av att förskolans barnsäkerhetsarbete inte tillförsäkrar förskolans barn tillräcklig säkerhet (8 kap. 2 och 8 §§ skollagen). Bristen ska avhjälpas omgående.
 - b. Huvudmannen uppmanas att se till att förskolans interna barnsäkerhetsarbete är känt av all personal.

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

Huvudmannen redovisar dokumenterade rutiner för barnsäkerhetsarbetet och en intern ansvarsfördelning för hur och när det ska genomföras och följas upp. En dokumenterad barnsäkerhetsrond redovisas och förskolechefen beskrev sin delaktighet i hur den ska följas upp.

Bedömning

Utbildningsförvaltningen bedömer att huvudmannen vidtagit sådana åtgärder att bristen avhjälpats.

Anmärkning 2

Beslut den 10 maj 2012

4. Enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldelas huvudmannen en anmärkning med anledning av förskolans höga personalomsättning (3 kap. 3 §, 8 kap. 2 och 8 §§ skollagen)
- a. Huvudmannen uppmanas att omgående vidta åtgärder som minimerar förskolans personalomsättning för att säkerställa trygghet, omsorg och lärande i verksamheten. Bristen ska senast vara avhjälpd den 1 september 2012.

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

Vid uppföljande tillsynsinspektion den 12 mars 2013 gav förskolechefen följande redovisning av personal- och barngruppsorganisation.

Tabellen visar antal årsarbetare i grundbemanning/avdelning.

Avdelning	Ålder	Antal barn	Förskollärare	Barnskötare/ övrig personal	Antal årsarbetare totalt	Antal barn/årsarbetare
Gaia	1-3 år	14	0	2,75	2,75	5,0
Neilos	1-3 år	14	1	1,75	2,75	5,0
Athena	1-3 år	15	0	2,75	2,75	5,0
Triton	1-3 år	14	0,7 a)	2	2,7	5,1
Pluto	3-5 år	14	0	2,6	2,6	5,4
Iris	3-4 år	14	0 b)	2,75	2,75	5,1
Maia	4-5 år	19	0	2,75	2,75	6,9
Eros	5 år	17	0	2,0	2,0	8,5
Summa:		121 c)	1,7	19,35	21,05	5,7

Andelen förskollärare med examensbevis i tjänst är 8 procent.
Andelen anställda förskollärare med examensbevis är 12 procent.
En förskollärare har därmed ansvar för undervisningen av ca 70 barn.

- a) På avd Triton är förskolläraren sjukskriven och det beskrevs muntligen vid uppföljande tillsynsinspektion att hon ersatts av barnskötare.
- b) På avd Iris finns i grundbemanning en förskollärare anställd på 87,5 procent, dock är hon längre sjukskriven och ersatt med en barnskötare i tabellens redovisning.
- c) Förskolan har godkännande för 120 platser. Den 12 mars 2013 har förskolan 121 barn inskrivna.

Andel förskollärare

Vid tillsynsinspektionen den 4 oktober 2011 var andelen förskollärare 23 procent. Utifrån uppgifter på *Egenkontroll* gällande förskolans förhållanden 1 oktober 2012 var andelen förskollärare 12 procent. Vid uppföljande tillsynsinspektion den 12 mars 2013 är andelen anställda förskollärare 12 procent och förskollärare i tjänst 8 procent fördelat på två personer (1,7 årsanställningar).

Personalomsättning

Egenkontrollerna för 2011 och för 2012 som huvudmannen lämnat in till förvaltningen visar att av 19 anställda 2011 har 8 avslutat sina anställningar i oktober 2012 vilket ger en personalomsättning på drygt 40 procent. Denna höga personalomsättning är en allvarlig brist.

Förskolan har utökats med två avdelningar och 39 barn vilket inneburit nyanställning av personal, främst under 2012 då nio personer nyanställdes. Fyra personer har anställts under 2013. I dagsläget har förskolan en personalorganisation på 21 årsarbetare och 25 personer. En viss rörlighet bland personalen kan konstateras under perioden oktober 2012 – mars 2013.

Huvudmannen har anställt en HR-chef som centralt i företaget ska ansvara för rekrytering av personal till huvudmannens verksamheter. Syftet är att samordna rekryteringar och personal inom företaget. Förskolechefen påtalar vid uppföljande tillsynsinspektion att detta är en åtgärd och ett stöd för cheferna för att åstadkomma stabilitet och kontinuitet i huvudmannens personalorganisationer.

Bedömning efter genomförd inspektion

Andel förskollärare

I skollagen framgår det att en huvudman för undervisningen ska använda förskollärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som han eller hon ska bedriva (2 kap. 13 § skollagen).

Utbildningsförvaltningens bedömning är att då förskolan har en mycket låg andel förskollärare kan det inte säkerställas att skollagens krav och läroplanens intentioner kan uppnås (3 kap. 3 § och 2 kap. 8 § skollagen, Läroplan för förskolan, och Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskolor).

Förvaltningens bedömning är att huvudmannen inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja andelen examinerade förskollärare för att säkerställa att verksamheten kan följa de krav som anges i skollag och de mål som anges i förskolans läroplan (Lpfö 98).

Personalomsättning

För perioden innan oktober 2012 kan förvaltningen konstatera att förskolan haft en hög personalomsättning. Efter oktober 2012 har förskolan utökats med ett fyrtiotal barn och därmed har även personalorganisationen utvidgats naturligt. En viss rörlighet bland personalen kan konstateras under perioden oktober 2012 – mars 2013.

Det är därför inte möjligt att idag avgöra om personalorganisationen i förskolan stabiliserats.

Förskolechef och den personal som inspektörerna talade med som varit med från starten 2010 beskrev att de upplevde en stabilare organisation nu då förskolan expanderat färdigt.

Huvudmannen har vidtagit vissa åtgärder för att avhjälpa de brister som föranledde anmärkningen gällande att verksamheten haft en stor personalomsättning tiden efter förskolan startade.

Dock kvarstår en bristande stabilitet, såsom det faktum att förskolan fortfarande har en otydlig ledningsorganisation och en låg andel förskollärare med examensbevis.

Förvaltningen bedömer vidare att huvudmannens åtgärd att tillsätta en HR-chef centralt i företaget möjligen kan ge bättre förutsättningar för bra och mer långsiktiga rekryteringar vilket på sikt skulle gagna kontinuitet och stabilitet i huvudmannens personalorganisationer.

Personaltäthet

Barngrupperna ska enligt skollagen ha en lämplig sammansättning och storlek. Därvid måste även förhållandet mellan gruppens storlek och antalet personal per barn och personalens utbildningsnivå beaktas.

Personaltätheten i barngrupperna för de två avdelningarna med äldre barn är anmärkningsvärt låg där det finns mellan 6,9 – 8,5 barn per årsarbetare.

Enligt förvaltningens bedömning riskerar det höga antalet barn per årsarbetare att personalen inte har tillräckliga förutsättningar att garantera barnens säkerhet och för att ge dem den ledning och stimulans de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling (8 kap. 8 § skollagen).

Antal inskrivna barn

Förskolan Olympen AB har från utbildningsförvaltningen godkännande att bedriva förskola med 120 platser vid Tellusborgsvägen 96. Vid uppföljande tillsynsinspektion var 121 barn inskrivna vid förskolan och därmed ett barn mer än vad godkännandet medger.

I Stockholms stads beslut om godkännande anges verksamhetens maximalt tillåtna antal platser. Antalet inskrivna barn får inte överstiga det i godkännandet angivna platsantalet oavsett om inskrivna barn är folkbokförda i Stockholms stad eller inte. Önskar huvudmannen utöka antalet platser ska ett nytt godkännande sökas (Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskolor).

Huvudmannens yttrande

Huvudmannen framför i sitt yttrande att förskolan har ett tillräckligt antal pedagogiskt högstskoleutbildad personal i förhållande till uppdraget.

Huvudmannen skriver också i sitt yttrande att efter förvaltningens inspektion har ytterligare förskollärare påbörjat eller kommer att påbörja sitt arbete i förskolan.

Huvudmannen lämnar ingen synpunkt i frågan som gäller högt antal barn per anställd i vissa av förskolans grupper.

Huvudmannen beklagar att förskolan mottagit ett barn utöver vad godkännandet för förskolan medger. Ett barn har slutat i förskolan och förskolan har därmed rätt antal barn i förhållande till gällande godkännande.

Förvaltningens bedömning efter inlämnat yttrande

Förskolan har haft en instabil personalorganisation med stor omsättning av personal. Förskolan har också bytt chef ett flertal gånger vilket förstärkt instabiliteten i förskolan.

Förvaltningen anser dock att det för närvarande inte är möjligt att avgöra om personalomsättningen minskat.

Samtidigt kvarstår att förskolan har en otydlig ledningsorganisation, bristfälligt systematiskt kvalitetsarbete, en låg andel förskollärare och på vissa avdelningar ett högt antal barn per anställd/årsarbetare.

Huvudmannens åtgärd att tillsätta en HR-chef centralt i företaget är bra men inte en tillräcklig åtgärd för att säkerställa att utbildning enligt skollagens krav kan genomföras och för att förskolans personalorganisation ska stabiliseras.

Med hänvisning till detta kommer förvaltningen att följa upp förskolans personalomsättning inom detta ärendes ramar.

I sin personalorganisation har förskolan 8 procent förskollärare i tjänst. Det innebär att 1,7 förskollärare (årsanställningar) ansvarar för undervisningen av 120 barn. Detta låga antal förskollärare medger inte att barnen får den utbildning de har rätt till.

I skollagen och i skollagens förarbeten markeras att undervisning ska ledas av behörig personal. Detta krav har ytterligare förstärkts i och med införandet av ett legitimationskrav för lärare och förskollärare.

I skollagen finns bestämmelser som gör det möjligt att använda annan personal inom organisationen för undervisning (2 kap. 18 och 19 §§ skollagen). Dessa bestämmelser anger under vilka omständigheter annan personal får användas för undervisning och hur beslut ska fattas om detta. Bestämmelserna ska ses som en möjlighet att i avvaktan på anställning av behöriga förskollärare tillfälligt använda annan personal.

Med anledning av ett annat ärende har förvaltningen den 3 juli 2013 (dnr 13-453/1823) beskrivit hur huvudmannen ska hantera denna fråga och hur beslut ska utformas.

Några beslut, och underlag för beslut, att använda annan personal inom organisationen har inte lämnats av huvudmannen.

Det är, med hänvisning till skollagens bestämmelser och de uppdrag som anges i förskolans läroplan (Lpfö 98), anmärkningsvärt att huvudmannen i sitt yttrande anser att förskolan, med förskolans låga antal förskollärare, har ett tillräckligt antal pedagogiskt högskoleutbildad personal i förhållande till förskolans uppdrag.

För två avdelningar med äldre barn finns en personalorganisation som innebär ett mycket högt antal barn per anställda/årsarbetare (6,9 – 8,5 barn per årsarbetare). I dessa avdelningar saknas dessutom förskollärare.

Nämnden har vid flera tillfällen påtalat och även förelagt huvudmannen Förskolan Olympen AB att bemanna sina förskolors avdelningar med tillräckligt mycket personal och med tillräcklig behörig kompetens i förhållande till avdelningarnas antal barn.

Trots dessa påpekanden och beslut uppmärksammar förvaltningen återigen att avdelningar bemannas så att enskild personal får ansvar för en alltför stor grupp barn.

Det höga antalet barn per årsarbetare och att avdelningarna saknar förskollärare innebär en risk att personalen inte kan garantera barnens säkerhet och att barnen inte ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (3 kap. 3 §, 8 kap. 2 och 8 §§ skollagen).

Frågan om att huvudmannen skrivit in ett barn utöver vad gällande godkännande anger lämnar förvaltningen nu därhän. Förvaltningen förutsätter att huvudmannen i fortsättningen inte överskrider godkännandets angivna platsantal.

I enlighet med ovanstående menar förvaltningen att en bedömning om förskolans personalomsättning ännu inte kan göras. Samtidigt visar förvaltningens utredning att förskolans personalorganisation i sin helhet inte har den struktur och stabilitet som behövs för att garantera en god utbildning. Av detta skäl föreslår förvaltningen att nämndens tidigare föreläggande kvarstår gällande förskolans personalomsättning men att själva beslutet får en förändrad lydelse.

Den uppföljande tillsynsinspektionen visar att förskolan har en mycket låg andel förskollärare vilket är en allvarlig brist.

Den uppföljande tillsynsinspektionen visar vidare att två avdelningar för de äldre barnen har en bemanning som saknar förskollärare och där personalen har ett alltför högt antal barn per anställd vilket är en allvarlig brist.

Anmärkning 3

Beslut den 10 maj 2012

5. Enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldelas huvudmannen en anmärkning med anledning av att ett systematiskt kvalitetsarbete inte genomförs i enlighet med skollagens bestämmelser (4 kap. 3 – 8 §§ skollagen).
 - a. Huvudmannen uppmanas att omgående få till stånd ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med gällande bestämmelser på både huvudmanna- och enhetsnivå. Ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med gällande bestämmelser ska vara påbörjat den 30 augusti 2012.

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

Vid uppföljande tillsynsinspektion redovisar förskolechefen tankar om hur ett system för kvalitetsarbetet kan ta form på förskolan, dock har hon ännu inte varit delaktig i det interna arbetet på förskolan vid Telefonplan.

Vid uppföljande tillsynsinspektion delges den övergripande *Verksamhetsplanen för Olympen Telefonplan international 2012/2013* vilket är ett övergripande dokument med de ambitioner och inriktning som finns för huvudmannens samtliga verksamheter.

Telefonplans förskola har dock en tydligare inriktning mot språk då engelska och svenska talas parallellt av personalen på flera av avdelningarna. I verksamhetsplanen framgår att uppföljning och utvärdering ska ske genom att all pedagogiskt arbete bedrivs enligt metoden *mål, syfte, genomförande, utvärdering och vidareutveckling/dokumentation* samt vilka förutsättningar som ges för detta i strukturell tid.

Förskolechefen beskrev att självskattningsverktyget ECERS används, dock finns ingen sammanställning av en sådan självvärderings resultat eller slutsatser. ECERS innebär ”The early childhood environment ratingscale”.

I efterhand skickas till förvaltningen ett *Årshjul kvalitet*. Den beskriver en struktur för hur och när över året olika pedagogiska och praktiska planer, moment och mötesforum ska genomföras. *Lokala arbetsplaner* upprättats av varje avdelning och innehåller konkretiseringar av hur läroplanens målområden ska omsättas i arbetssätt och aktiviteter.

Dokument upprättas även avdelningsvis kring hur rutiner ska omsättas i praktiken. Varje avdelning beskriver även i olika omfattning vad som genomförts under rubriker som ”utvärdering/uppföljning/dokumentation”. Delar av avdelningarnas dokumentation är formulerade på engelska.

Bedömning efter genomförd inspektion

Utbildningsförvaltningens bedömning är att huvudmannen inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa de brister som föranledde en anmärkning på grund av att verksamheten inte uppfyllde skollagens krav avseende systematiskt kvalitetsarbete.

Kvalitetsarbetet och dess system innehåller ännu brister och är enligt förvaltningens bedömning inte sammanhängande och strukturerat. En bidragande faktor bedömer förvaltningen är att förskolan bytt förskolechef ett flertal gånger under kort tid vilket inte skapat den kontinuitet i styrning och ledning som ett kvalitetsarbete kräver.

Vid uppföljande tillsynsinspektion saknar förskolan en sammanställd utvärdering av verksamhetens resultat och måluppfyllelse. Förskolechefen beskriver några tänkta former för uppföljning och analys och tankar om dokumentation som, när de omsätts, kan ligga till grund för en bedömning av verksamhetens kvalitet och som underlag för beslut om prioriteringar av utvecklingsinsatser. Dock saknas ännu en samlad bild där olika uppföljningars underlag vägs samman och beskriver förskolans resultat och måluppfyllelse.

Förvaltningen vill även poängtera att delar av förskolans lokala dokument inte är formulerade på det svenska språket vilket strider mot skollagens krav på öppenhet vid tillsyn (26 kap. 2-9 §§, skollagen).

Huvudmannens kvalitetsarbete bör bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamheternas kvalitetsarbete för att därigenom stödja respektive enhets behov av utveckling. Huvudmannen har inte redovisat hur styrning, ledning, organisation och uppföljningssystem ska stödja kvalitetsarbetet på såväl huvudmanna- som enhetsnivå.

Utbildningsförvaltningens sammantagna bedömning är att det inte bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete enligt skollagens krav på förskolenivå samt att det inte heller kan påvisas system för hur kvalitetsarbetet bedrivs på huvudmannanivå. Förvaltningen kan

därigenom konstatera att huvudmannen ännu inte har avhjälpt tidigare identifierad brist.

Huvudmannens yttrande

Huvudmannen anser att förvaltningens redovisning och bedömning ovan inte stämmer eftersom förskolans systematiska kvalitetsarbete är sammanhängande och strukturerat.

Förvaltningens bedömning efter inlämnat yttrande

Förvaltningens bedömning kvarstår som den angivits ovan.

Huvudmannens brist i denna fråga är mindre allvarlig varför förvaltningen föreslår att huvudmannen tilldelas en anmärkning i enlighet med 26 kap. 11 § skollagen.

Anmärkning 4

Beslut den 10 maj 2012

6. Enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldelas huvudmannen en anmärkning med anledning av att förskolan inte kan säkerställa att förskolans barn ges rätt till inflytande.
 - a. Huvudmannen uppmanas att omgående se till att barn ges det inflytande som avses i 4 kap. 4, 9 och 13 §§ skollagen.

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

Vid tillsynsinspektionen 2011 bedömdes verksamheten som starkt vuxenstyrd med förutbestämd struktur och teman. Vid uppföljande tillsynsinspektion beskrev platsansvarig/biträdande förskolechef att man inte samtyckt med den bedömning förvaltningen gjort och därmed har ingen direkt förändring skett i hur verksamhetens innehåll organiseras.

Argumenten var att den fasta strukturen i arbetspass och rotationsscheman ger de vuxna förutsättningar att vara väl förberedda och i och med detta kan flexibiliteten för barnen öka inom ramen för det man arbetar med.

Bedömning efter genomförd inspektion

Utbildningsförvaltningen bedömer att huvudmannen inte vidtagit åtgärder för att åtgärda den tidigare bristen, ingen förändring av arbetssätt eller synsätt kunde redovisas eller påvisas vid uppföljande tillsynsinspektion.

får ett reellt inflytande på arbetssätt och verksamhetens innehåll.
Utifrån detta bedömer förvaltningen att bristen kvarstår.

Huvudmannens yttrande

Huvudmannen framför att barnen har ett tydligt och glädjefullt inflytande i alla moment som rör förskolans arbete.

Huvudmannen menar att förvaltningen skulle registrera detta om inspektionstiden i förskolan skulle utökas.

Förvaltningens bedömning efter inlämnat yttrande

Förvaltningens bedömning kvarstår som den angivits ovan.

Huvudmannens brist i denna fråga är mindre allvarlig varför förvaltningen föreslår att huvudmannen tilldelas en anmärkning i enlighet med 26 kap. 11 § skollagen.

Anmärkning 5

Beslut den 10 maj 2012

7. Enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldelas huvudmannen en anmärkning med anledning av att förskolan inte kan säkerställa att verksamheten bidrar till att barnen utvecklar sitt modersmål (8 kap.10 § skollagen).
 - c. Huvudmannen uppmanas att omgående säkerställa att verksamheten bidrar till att barnen utvecklar sitt modersmål.
 - d. Huvudmannen uppmanas att formulera en plan som följer 8 kap. 10 § skollagen och förskolans läroplan (Lpfö 98). Denna plan ska lämnas till förvaltningen senast den 1 september 2012.

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

Under pågående uppföljande tillsynsinspektion redovisar förskolechefen dokumenterade rutiner och arbetssätt för hur verksamheten bidrar till att barn utvecklar sitt modersmål.

Bedömning efter genomförd inspektion

Förvaltningen förutsätter att huvudmannen följer skollagen, språklagen (2009:600) och Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Utbildningsförvaltningen bedömer att huvudmannen vidtagit sådana åtgärder att bristen avhjälpes.

Anmärkning 6

Beslut den 10 maj 2012

8. Enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldelas huvudmannen en anmärkning med anledning av att förskolans pedagogiska miljö inte är förenlig med 2 kap. 35 § och 8 kap. 2 och 8 §§ skollagen.
 - e. Huvudmannen uppmanas att utforma den pedagogiska miljön så att syftet med utbildningen kan uppfyllas. Bristen ska vara avhjälpt senast den 1 september 2012.

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

Vid tillsynsinspektionen 2011 gjordes bedömningen att disponeringen av den pedagogiska miljön inte var förenlig med Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskolor där det framgår att lokalerna ska utformas så de ger möjlighet till omsorg, utveckling och lärande.

Vid den uppföljande tillsynsinspektionen beskrevs att det pedagogiska materialet gjorts mer tillgängligt, då även för att utöka barnens inflytande och möjligheter till egna val. Tillgången på visst material har även tillförts enligt platsansvarig/biträdande förskolechef.

Vid den uppföljande tillsynsinspektionen beskrevs att den tidigare disponeringen av miljöerna kvarstod, att varje avdelning för de yngre barnen är inredda för att erbjuda mer av material inom ett specifikt läroplansområde.

De fem avdelningarna för yngre barn, varav fyra består av endast ett enda rum, har respektive inriktning matematik och naturvetenskap, språk, drama och rollek, skapande och sensoriskt innehåll. Rummen används sedan efter ett rotationsschema så att alla barn ska få ta del av samtligt material och alla miljöer någon gång under en veckas planering. Inom ramen för grupplaneringen finns även tvärgrupper för exempelvis språk, hälsa och rörelse.

Bedömning efter genomförd inspektion

Enligt läroplanen ska *de behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av verksamheten*. Enligt förvaltningens bedömning innebär den fasta reglering som beskrivs över hur miljöer och material kan användas fortfarande en begränsning i barns förutsättningar för utveckling och lärande.

Lokalernas och avdelningarnas utformning för de yngsta barnen, med tonvikt på enbart ett läroplansområde per rum, medför att tillgången och variationen av material blir begränsat och inte erbjuds samtliga barn i tillräcklig utsträckning utifrån läroplanens alla målområden.

Förvaltningen menar att miljöer där barn exempelvis ska ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap ska erbjudas med öppenhet, tillgänglighet och utifrån möjligheten till eget val. Förvaltningen bedömer att sådana förutsättningar är svåra att förutse i de rotations scheman för hur miljöerna ska användas som förevisades under uppföljande tillsynsinspektion.

Bedömningen av den pedagogiska miljöns begränsningar för de yngsta barnen vägs även samman med verksamhetens otillräckliga strategier att ge barn förutsättningar till reellt inflytande på arbetssätt och innehåll samt den låga andelen förskollärare.

Utbildningsförvaltningen bedömer att förskolans pedagogiska miljö och utrustning ännu inte uppfyller läroplanens intentioner om att vara öppen, innehållsrik och inbjudande där alla barn, utifrån egna valmöjligheter, ges möjlighet till omsorg, utveckling och lärande. Därmed bedömer förvaltningen att bristen kvarstår.

Huvudmannens yttrande

Huvudmannen menar att förskolans pedagogiska miljö är utformad på ett kreativt och lekfullt sätt för barnen. Kreativt material finns och förskolan har mer öppna ytor och mer utrymme där barnen själva kan välja att gå till olika arbetsrum.

Förvaltningens bedömning efter inlämnat yttrande

Förvaltningens bedömning kvarstår som den angivits ovan.

Huvudmannens brist i denna fråga är mindre allvarlig varför förvaltningen föreslår att huvudmannen tilldelas en anmärkning i enlighet med 26 kap. 11 § skollagen.

Anmälningar gällande förskolan 2013

Bakgrund

Förvaltningen har under våren 2013 mottagit två anmälningar gällande förhållandena på förskolan. Den första anmälan, med dnr 13-453/1390, gällde kritik mot förskolans ledning och verksamhetens samverkan med föräldrar. Anmälan ställde även

frågor om bl.a. personals språkkunskaper i svenska, det pedagogiska arbetet på förskolan och förskolans vikariesystem. I förskolan har enligt föräldern ett sorts ”belöningsystem” praktiserats i förhållande till de barn ”som sköter sig”.

Den andra anmälan är sekretessbelagd eftersom den gäller ett enskilts barns förhållanden (dnr 13-453/2086). Anmälaren menade att det enskilda barnet inte fick det stöd barnet behövde. Föräldern har sökt kontakt med förskolans ledning men inte lyckats.

Med anledning av dessa anmälningar skickade förvaltningen ett brev till huvudmannen den 17 april 2013. Förvaltningen uppmanade huvudmannen i brevet att lämna sina synpunkter på de inlämnade anmälningarna. Huvudmannens svar skulle lämnas till förvaltningen den 15 maj 2013.

Huvudmannens yttrande i ärende dnr 13-453/1390

Huvudmannen har den 16 maj 2013 lämnat ett yttrande enbart i ärendet med dnr 13-453/1390.

Huvudmannens yttrande i ärendet är kortfattat och huvudmannen ger följande sammanfattande synpunkter.

På förskolan finns olika former av möten med föräldrar både individuellt och i grupp. Varje vecka skickas ett verksamhetsbrev till alla föräldrar från varje enskild avdelning. Enligt huvudmannen ska klagomålshanteringen tydliggöras i förhållande till föräldrar.

På den avdelning som har engelska som profil finns två medarbetare med annat modersmål än svenska och en anställd som är svensktalande. Det svenska språket är grundspråket för kommunikation med föräldrar och barn. Huvudmannen anger att kritiken från föräldrarna kan förklaras med att en provanställd person inte klarade kravet att fullt ut kommunicera med föräldrar på svenska.

När det gäller att barn känt sig utfrusna har ledningen samtalat med berörd personal. Huvudmannen skriver. ”Vi har tagit allvarligt på detta och förändrat den tjänsten där kommunikationsbristen låg både mot barn och föräldrar. Föräldrar är informerade och vi har en ny personal tillsatt på denna position.”

Enligt huvudmannen rings vikarier in vid sjukdom eller annan frånvaro vid behov. Vilka kriterier som gäller för när huvudmannen bedömer att behov finns anges inte.

När det gäller frågan om belöningssystem skriver huvudmannen att en förskollärare utarbetat någon form av belöningssystem. Enligt huvudmannen ingår det inte i Olympens värdegrund att ha belöningssystem. Huvudmannen åtgärdade detta omgående efter att ha fått kännedom om belöningssystemet. Föräldrar har informerats.

Förvaltningens bedömning i ärende dnr 13-453/1390

Utredningen visar att anmälaren i de flesta frågor har fog för sin anmälan. Enligt huvudmannen har alla brister åtgärdats. Förvaltningen anser att de brister som framkommit är av olika karaktär.

Frågorna som gäller informationskanaler till föräldrar och frågan om hur förskolan hanterar det svenska språket som grund i den avdelning som har en engelsk profil kommer att följas upp i kommande tillsynsinspektioner. Någon ytterligare bedömning av dessa frågor görs inte i detta förslag till beslut.

Förvaltningen har i andra ärenden riktade till huvudmannen haft påpekande gällande bristande rutiner för vikarieanskaffning. Det finns därför anledning för förvaltningen att följa upp frågan vid ett senare tillfälle när det gäller huvudmannens policy och den enskilda förskolans rutiner för när behov finns av vikarieanskaffning då ordinarie personal är frånvarande på grund av sjukdom eller liknande.

Genomförd utredning visar på att det i förskolans verksamhet funnits vissa allvarliga brister. Det är uppenbart att det i verksamheten funnits inslag där barn känt sig utfrusna och att någon form av belöningssystem använts.

Dessa allvarliga brister visar att förskolans ledning inte har haft kontroll över den pedagogiska verksamheten och att det i förskolan finns en bristande insikt i utbildningens värdegrund. Det är extra allvarligt att det var en förskollärare som både utarbetat och praktiserat belöningssystemet utan att detta omedelbart registrerats av ledningen.

Bedömning i ärende dnr 13-453/2086

I det brev som förvaltningen skickade till huvudmannen den 17 april 2013 uppmanade förvaltningen huvudmannen att ge sina synpunkter över de två anmälningssärenden som redovisades i brevet.

Huvudmannen har lämnat sina synpunkter i det ena ärendet vilket redovisats ovan. Något yttrande har inte inkommit i ärende dnr 13-453/2086.

Huvudmannen har dock lämnat in en ansökan om extra verksamhetsstöd (tilläggsbelopp) för det aktuella barnet den 14 maj 2013. Denna ansökan var ofullständig varför förvaltningen den 3 juli 2013 beslutat avslå denna ansökan.

Utifrån de uppgifter förvaltningen har tillgång till har det aktuella barnets avdelning en rimlig grundbemanning men avdelningen saknar förskollärare. En utarbetad beskrivning av hur barnets nuvarande stöd är utformat saknas liksom förskolans plan för ett förstärkt stöd till barnet. Uppgifter om vårdnadshavares delaktighet saknas också.

Förvaltningen kan konstatera att huvudmannen, trots förvaltningens uppmaning, inte lämnat ett yttrande i ärendet. Samtidigt har en ofullständig ansökan om extra verksamhetsstöd/tilläggsbelopp lämnats in till förvaltningen. Denna ansökan var så ofullständig att förvaltningen, på delegation från utbildningsnämnden, beslutat att avslå ansökan.

Huvudmannen har därmed inte hanterat detta ärende i enlighet med skollagens kvalitetskrav. Huvudmannens hantering visar på brister i förskolans ledning och brister i förskolans arbete med barn i behov av särskilt stöd.

Förvaltningen ser huvudmannens agerande och förskolans förskolechefs agerande i detta ärende som en allvarlig brist.

Förvaltningens sammanfattande bedömning

Förvaltningens sammanfattande bedömning görs utifrån den uppföljande tillsynsinspektionens resultat, huvudmannens yttrande över inspektionsrapporten och utifrån vad som framkommit i de två anmälningssärendena som gäller förskolan (dnr 13-453/1390 och 2086).

Förvaltningen kan konstatera att huvudmannen avhjälp bristerna gällande förskolans barnsäkerhetsarbete (8 kap. 2 och 8 §§ skollagen) och arbetet med att stödja barns utveckling i sitt modersmål (8 kap. 10 § skollagen).

Trots nämndens tillsynsbeslut den 10 maj 2012 har huvudmannen inte avhjälp följande brister.

På grund av nuvarande förskolechefs bristande organisatoriska förutsättningar kan förskolans kvalitet, stabilitet och utveckling inte säkerställas. Huvudmannen har inte sett till att förskolan har en förskolechef i tillräcklig omfattning med det ansvar och befogenheter som ska vila på en förskolechef (8 kap. 9 och 10 §§ skollagen och förskolans läroplan avsnitt 2.7).

Det är fortfarande oklart om och hur enskilda ledningsuppgifter ges annan personal i förskolan och hur det är känt av berörda parter (2 kap. 10 § andra stycket skollagen).

När det gäller registerkontroll i samband med anställning av personal visar förvaltningens tillsynsutredning att huvudmannen fortfarande inte iakttar sina skyldigheter enligt 2 kap, 31-33 §§ skollagen.

Förskolan har en så låg andel förskollärare att barnens rätt till likvärdig utbildning enligt 1 kap. 9 § skollagen riskeras och att barnen inte ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och i sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Enligt 2 kap. 13 § skollagen ska förskollärare användas för undervisningen. Enligt förskolans läroplan ska förskolläraren ansvara för undervisningens genomförande.

Huvudmannen ska anstränga sig för att se till att det i första hand är utbildade förskollärare som ansvarar för att ge barnen möjligheter till utveckling och lärande (prop 2009/10:165 sid 270). Genom det nya legitimationssystemet säkerställs att huvudmännen ser till att ha legitimerade förskollärare som garanterar att barn får en rättssäker och kvalitetsmässig god utbildning (prop 2010/11:20 sid 80).

högskoleutbildad personal i förhållande till uppdraget, trots att förskolan enbart har 8 procent förskollärare.

När det gäller förskolans tidigare, och relativt höga, personalomsättning kan förvaltningen idag inte bedöma om denna har minskats. Förvaltningen kommer därför att återkomma i denna fråga vid ett senare tillfälle.

När det gäller barngruppers sammansättning och storlek (8 kap. 8 § skollagen) är det förvaltningens uppfattning att en avdelning med fler än sex barn per anställd får svårighet med att uppfylla skollagens kvalitetskrav och en bemanning med fler än sju barn per anställning innebär en risk för att skollagens krav inte kan uppnås.

En förskola ska bemannas så att det inte finns några svårigheter att uppnå målen. Det är förvaltningens uppfattning att bemanningen är en viktig del i en förskolas förutsättningar. Det är samtidigt tänkbart att en förskola med ett tydligt och närvarande ledarskap, en hög andel förskollärare, en god och inspirerande pedagogisk miljö och ett effektivt och kvalitativt systematiskt kvalitetsarbete gör det möjligt med en bemanning med något fler än 6 barn per anställd.

Dessa kvalitativa förutsättningar finns inte på förskolan Olympen Telefonplan.

Utbildningsförvaltningen sammantagna bedömning är att det inte bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete enligt skollagens krav på förskolenivå samt att det inte heller kan påvisas system för hur kvalitetsarbetet bedrivs på huvudmannanivå. Förvaltningen kan därigenom konstatera att huvudmannen ännu inte har avhjälpt tidigare identifierad brist.

När det gäller den pedagogiska miljön, hur huvudmannen disponerar förskolans lokaler och hur barn ges möjlighet till inflytande visar förvaltningens utredning att huvudmannen, trots nämndens tillsynsbeslut, inte avhjälpt de brister som tidigare uppmärksammats.

Två anmälningar lämnades till förvaltningen i mars 2013. Förvaltningen bedömer att föräldrarna i avgörande delar haft fog för sina anmälningar och att förskolan brustit i sin verksamhet.

I sitt yttrande medger huvudmannen att det på en avdelning funnits ett belöningsystem och att detta inte varit förenligt med skollagen och med vad huvudmannen vill ska gälla inom förskolan. Huvudmannens svar tyder vidare på att det funnits oro i vissa barngrupper och att huvudmannen samtalat med berörd personal om detta.

När det gäller anmälan i det enskilda ärendet kommer förvaltningens utredning att fortsätta. Huvudmannen har inte hanterat detta ärende i enlighet med skollagens kvalitetskrav. Huvudmannens hantering visar på brister i förskolans ledning och brister i förskolans arbete med barn i behov av särskilt stöd.

Ärendets hantering bekräftar förvaltningens bedömning att förskolan har ett allvarligt problem med förskolechefens otillräckliga organisatoriska förutsättningar för sin ledning av förskolan.

Förvaltningen ser huvudmannens agerande och förskolans förskolechefs agerande i detta ärende som en allvarlig brist.

Huvudmannen har ansvar för att skapa stabilitet, tydlighet och i övrigt ge rimliga förutsättningar för att en förskolechef ska kunna fullfölja sitt uppdrag enligt skollagen och förordningar. Huvudmannen har inte uppfyllt detta krav och har heller inte tydliggjort ansvar och befogenheter för förskolans ledningsstruktur på alla nivåer enligt föreläggandets krav.

Huvudmannen har därmed inte undanröjt förskolans brist. Förvaltningen anser att denna brist är allvarlig.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande:

Förelägganden med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen

Föreläggande förenat med vite

1. Utbildningsnämnden förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen huvudmannen Förskolan Olympen AB (org.nr. 556418-7309) att vid vite av 300 000 kronor senast den 31 december avhjälpa förskolans brister i enlighet med detta beslut punkt 1 – 7 nedan.

- 1.1. Huvudmannen ska med stabilitet och varaktighet se till att barn ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (3 kap. 3 § skollagen).
- 1.2. Huvudmannen ska uppfylla skollagens krav gällande förskolechef (2 kap. 9-11 §§ skollagen). Huvudmannen ska se till att
 - a. en förskolechef finns för förskolan som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt (2 kap. 11 § skollagen),
 - b. förskolechefen har ett sådant mandat och ansvar som ska tillfalla en förskolechef (2 kap. 10 § skollagen),
 - c. förskolechefen har förutsättningar att leda och samordna utbildningen och kan verka för att utbildningen utvecklas (2 kap. 9 § skollagen).
 - d. det finns en tydlig dokumentation för vad som gäller för ställföreträdande förskolechef och vad som ingår i uppdraget som avdelningsansvariga om sådana utses (2 kap. 10 § skollagen).
- 1.3. Huvudmannen ska höja andelen förskollärare för att säkerställa att barn får en likvärdig utbildning och att barn ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (1 kap. 9 § och 3 kap. 3 § skollagen).
- 1.4. Huvudmannen ska se till att barngrupperna har en lämplig sammansättning så att skollagens mål kan uppfyllas (3 kap. 3 §, 8 kap. 2 och 8 §§ skollagen).
- 1.5. Huvudmannen ska se till att det kontinuerligt i förskolan finns tillräckligt med personal så att barns säkerhet och rätt till utbildning av hög kvalitet inte äventyras.
- 1.6. Huvudmannen ska följa bestämmelserna om registerkontroll av personal (2 kap. 31 – 33 §§ skollagen och Stockholms stads riktlinjer för fristående förskolor, avsnitt 3.4).

- 1.7. Huvudmannen ska se till att barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver (8 kap. 9 § skollagen).

Om huvudmannen inte följer ovanstående beslut kan utbildningsnämnden ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vite. Detta kommer att prövas efter uppföljande granskning av förskolan.

Ovanstående beslut kan överklagas i enlighet med bifogad blankett.

Övrigt föreläggande

2. För nedanstående brist som gäller instabilitet i förskolans personalorganisation kommer nämnden att bedöma om huvudmannen följt nämndens beslut genom kontinuerliga kontroller hösten 2013 och våren 2014. Slutlig kontroll och bedömning i denna fråga kommer att göras efter den 1 oktober 2014.

- 2.1. I enlighet med 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att se till att förskolans personalorganisation har en stabilitet som medger att barn kontinuerligt ges den ledning och stimulans de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål och att barn erbjuds en trygg omsorg i en god miljö (3 kap. 3 § och 8 kap. 2 och 8 §§ skollagen).

Anmärkningar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen

3. Enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldelas huvudmannen en anmärkning på grund av att förskolan inte i tillräcklig utsträckning uppfyller kraven i skollagen och förskolans läroplan när det gäller systematiskt kvalitetsarbete.
 - a. Huvudmannen ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen (4 kap. 3 § skollagen).
 - b. Huvudmannen ska se till att det på förskolan genomförs ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med 4 kapitlet skollagen.
 - c. Bristerna i förskolans systematiska kvalitetsarbete ska vara helt avhjälpda den 30 augusti 2014.

4. Enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldelas huvudmannen en anmärkning med anledning av att förskolans pedagogiska arbete och miljö inte fullt ut uppfyller skollagens kvalitetskrav.
 - f. Huvudmannen ska utforma den pedagogiska miljön så att syftet med utbildningen kan uppfyllas (2 kap. 35 § och 8 kap. 2 och 8 §§ skollagen).
 - a. Förskolans pedagogiska arbete och pedagogiska miljö ska utformas så att barn ges det inflytande som avses i 4 kap. 4, 9 och 13 §§ skollagen.

5. Samtliga ovanstående beslut gäller omedelbart.

Bilaga:

Inspektionsrapport från uppföljande tillsyn den 12 mars 2013.